

A7-0023/2012

1.2.2012

RECOMANDARE

referitoare la proiectul de decizie a Consiliului privind încheierea Acordului sub forma unui schimb de scrisori între Uniunea Europeană și Regatul Maroc privind măsurile reciproce de liberalizare referitoare la produse agricole, la produse agricole transformate, la pește și produse pescărești, privind înlocuirea protocoalelor nr. 1, 2 și 3 și a anexelor la acestea, precum și privind modificările la Acordul euro-mediteranean de instituire a unei asocieri între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Regatul Maroc, pe de altă parte
(15975/2010 – C7-0432/2010 – 2010/0248(NLE))

Comisia pentru comerț internațional

Raportor: José Bové

Legenda simbolurilor utilizate

- * Procedura de consultare
- *** Procedura de aprobare
- ***I Procedura legislativă ordinară (prima lectură)
- ***II Procedura legislativă ordinară (a doua lectură)
- ***III Procedura legislativă ordinară (a treia lectură)

(Procedura indicată se bazează pe temeiul juridic propus în proiectul de act.)

CUPRINS

	Pagina
PROIECT DE REZOLUȚIE LEGISLATIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN	5
EXPUNERE DE MOTIVE.....	6
AVIZ AL COMISIEI PENTRU AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ	9
AVIZ AL COMISIEI PENTRU PESCUIT	12
REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE	14

PROIECT DE REZOLUȚIE LEGISLATIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la proiectul de decizie a Consiliului privind încheierea Acordului sub forma unui schimb de scrisori între Uniunea Europeană și Regatul Maroc privind măsurile reciproce de liberalizare referitoare la produse agricole, la produse agricole transformate, la pește și produse pescărești, privind înlocuirea protocoalelor nr. 1, 2 și 3 și a anexelor la acestea, precum și privind modificările la Acordul euro-mediteranean de instituire a unei asocieri între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Regatul Maroc, pe de altă parte (15975/2010 – C7-0432/2010 – 2010/0248(NLE))

(Procedura de aprobare)

Parlamentul European,

- având în vedere proiectul de decizie a Consiliului (15975/2010),
 - având în vedere proiectul de acord sub forma unui schimb de scrisori între Uniunea Europeană și Regatul Maroc privind măsurile reciproce de liberalizare referitoare la produse agricole, la produse agricole transformate, la pește și produse pescărești, privind înlocuirea protocoalelor 1, 2 și 3 și a anexelor la acestea, precum și privind modificările la Acordul euro-mediteranean de instituire a unei asocieri între Comunitățile Europene și statele lor membre, pe de o parte, și Regatul Maroc, pe de altă parte (15974/2010),
 - având în vedere cererea de aprobare prezentată de Consiliu în conformitate cu articolul 207 alineatul (4) primul paragraf și cu articolul 218 alineatul (6) al doilea paragraf litera (a) punctul (v) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (C7-0432/2010),
 - având în vedere articolul 81 și articolul 90 alineatul (7) din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere recomandarea Comisiei pentru comerț internațional și avizele Comisiei pentru agricultură și dezvoltare rurală și Comisiei pentru pescuit (A7-0023/2012),
1. aprobă încheierea acordului;
 2. încredințează Președintelui sarcina de a transmite poziția Parlamentului Consiliului, Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre și ale Regatului Maroc.

EXPUNERE DE MOTIVE

În cadrul Procesului de la Barcelona, lansat în 1995, Uniunea Europeană a încheiat acorduri de asociere cu doisprezece țări din sudul bazinului mediteranean cu scopul de a consolida dialogul și cooperarea, în vederea stabilirii unei zone de pace, securitate și prosperitate.

Ulterior, obiectivul de a crea o zonă de liber schimb a devenit prioritar, începând cu liberalizarea schimburilor agricole. În 2005, în conformitate cu Foaia de parcurs de la Rabat, Consiliul European a autorizat Comisia să desfășoare negocieri cu mai multe țări mediteraneene în vederea stabilirii condițiilor de liberalizare a schimburilor comerciale cu produse agricole și produse pescărești. Regatul Maroc figura pe lista țărilor vizate.

Acordul de asociere dintre Uniunea Europeană și Maroc a intrat în vigoare în 2000. În decembrie 2010, Consiliul Uniunii Europene a semnat documentul care permitea punerea în aplicare, după ratificarea de către Parlamentul European, a celei de-a doua faze de liberalizare a schimburilor între Uniunea Europeană și Regatul Maroc cu produse agricole și pescărești.

Având în vedere evenimentele survenite în primăvara anului 2011 în Tunisia, Egipt, Libia și Siria, raportorul constată faptul că acordurile de liberalizare puse în aplicare până la acea dată nu au atins obiectivele declarate și pune sub semnul întrebării pertinenta continuării unei politici care privilegiază interesele economice ale unor actor influenți fără a evalua repercusiunile sociale care afectează populațiile în cauză și daunele ecologice constatate.

În ceea ce privește agricultura și pescuitul, această nouă înțelegere privilegiază consolidarea unei agriculturi industriale, capitalizată în mare măsură în detrimentul agriculturii familiale și al exploatațiilor agricole de mici dimensiuni. Creșterea contingentelor cu taxe reduse pentru o gamă importantă de legume (roșii, vinete, dovlecei, usturoi, castraveți) și fructe (portocale, clementine, pepeni galbeni, căpșuni) va plasa producătorii europeni într-o situație de concurență greu de susținut, fără a asigura o dezvoltare agricolă echilibrată în Maroc.

Factorul principal care intră în compoziția prețului fructelor și legumelor este costul forței de muncă. Salariile primite de lucrătorii agricoli în Maroc sunt de ordinul a 5 euro pe zi. Valoarea scăzută a acestor remunerații decurge din faptul că lucrătorii agricoli nu au, conform Codului muncii din Maroc, posibilitatea de a se organiza în sindicate și, astfel, de a se angaja în negocieri colective.

Aceasta se explică și prin existența muncii efectuate de copii. UNICEF a declarat că „în Maroc, mai mult de un milion și jumătate de copii cu vârstă de școlarizare sunt privați de dreptul la educație” și subliniază că „majoritatea copiilor neșcolarizați sunt amenințați de exploatare economică prin sarcinile care le sunt încredințate în domeniul artizanatului, în agricultură, în condiții care nu sunt întotdeauna satisfăcătoare pentru sănătatea și echilibrul lor psihologic.”

Recunoașterea și respectarea drepturilor sindicale, precum și punerea în aplicare a unei politici proactive pentru combaterea muncii efectuate de copii se numără printre condițiile indispensabile pentru ratificarea unui acord comercial cu Regatul Maroc.

Fiabilitatea sistemului de prețuri de intrare ale fructelor și legumelor este problematică. Numeroase organizații de producători consideră că eludarea sistemului de prețuri de intrare la

import este un fenomen îngrijorător pentru acest sector, în special în cazul roșiilor proaspete. Această disfuncționalitate permite operatorilor, printr-un recurs abuziv la dispozițiile actuale privind valoarea în vamă, să reducă plata drepturilor de import pentru fructe și legume. FEPEX (Federația spaniolă a producătorilor și exportatorilor de fructe și legume) a sesizat, de altfel, Comisia PETI din cadrul Parlamentului European cu privire la acest aspect.

Înainte de orice nouă etapă de deschidere a piețelor la contingente suplimentare, protecția tarifară trebuie să fie eficace și trebuie asigurat controlul valorilor importate.

Contingentele de export sunt administrate în Maroc de către o structură națională EACCE (Întreprinderea autonomă de control și coordonare a exporturilor, creată în 1986), care privilegiază marile grupuri de exportatori cu capital mixt (în cea mai mare parte, Maroc-Franța). În cazul roșiilor, 70 % din exporturile de roșii marocane sunt realizate de trei grupuri. Agricultură familială marocană nu va beneficia astfel aproape deloc de pe urma acestui acord. Planul verde al Marocului vizează favorizarea dezvoltării unei agriculturi de export prin atragerea investitorilor străini.

Cele mai bune terenuri irigate sunt puse la dispoziția acestora. Numeroase personalități și cercetători marocani denunță insuficiența mijloacelor puse la dispoziția agriculturii familiale și a agriculturii de subsistență.

Exemplul cel mai elocvent este prezentat în studiul realizat de către organizația „Invest in MED” pentru Programul de investiții europene pentru vecinătate și parteneriat, finanțat de Uniunea Europeană (studiul nr. 14/ aprilie 2010, pagina 83), validitatea informațiilor din acest studiu putând fi cu greu pusă la îndoială. Este vorba de investițiile realizate de către fondul financiar TIRIS EURO ARAB (TEA) din Abu Dhabi, căruia i s-a concesionat o suprafață de 700 000 de hectare în apropierea orașului Guelmin, în sudul Marocului, pentru dezvoltarea unor plantații de citrice, măslini, precum și pentru producția de legume. Dezvoltarea unui proiect de acest tip demonstrează că perspectiva unui acord de liber schimb a incitat actorii financiari să anticipeze beneficiile și să se poziționeze la porțile Uniunii.

În ceea ce privește mediul, bilanțul este și în acest caz negativ și pune în discuție principiul Uniunii Europene de a proteja mediul și de a reduce la minimum riscul schimbărilor climatice. Conform unui studiu comparativ realizat de INRA (Institutul național de cercetare agronomică), în Maroc sunt necesari 100 de litri de apă pentru producția unui kilogram de roșii, față de doar 10 litri în Franța.

Exportul a 250 000 de tone de roșii echivalează cu exportul a 25 de milioane de m³ de apă. Conform unui studiu realizat de Universitatea Humboldt din Berlin, în regiunea Souss, unde este concentrată producția de roșii, pânza freatică, după ani succesivi de precipitații reduse, scade cu 1-2 metri în fiecare an. Deficitul anual este estimat la 260 de milioane de m³ de apă. Exportul de roșii reprezintă, astfel, aproximativ 10 % din acest deficit. Mobilizarea acestei resurse, care se găsește în cantități din ce în ce mai mici, se face în detrimentul producțiilor locale de subsistență.

Din 2006, la periferia orașului Dakhla (Sahara Occidentală) s-au instalat exploatarea agro-industriale, care utilizează pânzele freactice costiere. O supraexploatare a acestor rezerve va conduce în timp la salinizarea apei dulci, punând în pericol aprovizionarea populațiilor locale.

Impactul social, de mediu și economic al acestui acord nu a fost până în prezent evaluat de

către Comisia Europeană, care s-a concentrat pe aspectele tarifare. Este necesar un studiu aprofundat pentru ca Parlamentul să se poată pronunța în deplină cunoștință de cauză.

Semnarea acordurilor de liber schimb de către Uniunea Europeană are o incidență mecanică directă asupra resurselor proprii din bugetul comunitar, ca urmare a dispariției veniturilor vamale. Raportorul regretă faptul că Comisia Europeană nu a furnizat decât estimări vagi referitoare la acest aspect. Raportorul solicită Comisiei să realizeze rapid un studiu și să propună soluții pentru a garanta integritatea bugetului Uniunii Europene.

În mai multe rânduri în decursul ultimelor luni, raportorul a ridicat chestiunea teritoriului vizat de acordul Uniunii Europene cu Marocul. Mai multe state, printre care Statele Unite ale Americii, au semnat acorduri de liber schimb cu Regatul Maroc excluzând în mod deliberat Sahara Occidentală. Aceste dispoziții au fost luate pentru a nu influența rezultatul negocierilor internaționale purtate sub egida ONU în vederea găsirii unei soluții pașnice între diferitele părți. Având în vedere păreri divergente exprimate de Comisia Europeană și de Serviciul Juridic din cadrul Parlamentului European referitoare la acest subiect, raportorul consideră că nu este în măsură să garanteze că acest acord de liber schimb este conform cu tratatele internaționale care angajează Uniunea Europeană și statele sale membre.

Pentru a respecta articolul 52 din Regulamentul de procedură al Parlamentului European, raportorul trebuie să vă informeze că recomandarea Comisiei pentru comerț internațional este aceea de a aproba încheierea acordului între Uniunea Europeană și Regatul Maroc, contrar avizului adoptat de Comisia pentru agricultură și dezvoltare rurală și contrar argumentelor mele incluse în prezenta expunere de motive.

13.7.2011

AVIZ AL COMISIEI PENTRU AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ

destinat Comisiei pentru comerț internațional

referitor la proiectul de decizie a Consiliului privind încheierea Acordului sub forma unui schimb de scrisori între Uniunea Europeană și Regatul Maroc privind măsurile reciproce de liberalizare referitoare la produse agricole, la produse agricole transformate, la pește și produse pescărești, privind înlocuirea protocoalelor nr. 1, 2 și 3 și a anexelor la acestea, precum și privind modificările la Acordul euro-mediteranean de instituire a unei asocieri între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Regatul Maroc, pe de altă parte

(15975/2010 – C7-0432/2010 – 2010/0248(NLE))

Raportor pentru aviz: Lorenzo Fontana

PA_Leg_Consent

JUSTIFICARE SUCCINTĂ

Acordul propus va permite Marocului să liberalizeze imediat 45% (ca valoare) din importurile provenind din Uniunea Europeană, în vreme ce importurile Uniunii Europene provenind din Maroc vor fi liberalizate în proporție de 55%. Acordul prevede, în plus, o sporire a concesiunilor din domeniul fructelor și legumelor, domeniu în care produsele marocane reprezintă 80% din importurile Uniunii Europene.

Dacă se aprobă un astfel de acord, piața comunitară poate fi expusă riscurilor provocate de potențialele efecte economice negative la nivelul zonelor specializate în cultura legumelor. În contextul crizei grave care afectează piața fructelor și a legumelor, chiar și o cantitate redusă de produse provenind din țări terțe ar putea reprezenta ulterior un element de instabilitate.

Îngrijorările privesc, în special, capacitatea sistemului comunitar de a controla și de a asigura respectarea calendarelor și contingentelor tarifare, pe care operatorii marocani le ignoră adeseori, astfel cum au indicat, în 2009 și 2010, mai multe organizații sectoriale.

Pe scurt, dezechilibrul între reducerile tarifare convenite de cele două părți este evident.

Normele comunitare ridicate în ceea ce privește protecția mediului, condițiile de muncă, protecția sindicală, legislația antidumping și securitatea alimentară nu au echivalent la nivelul produselor marocane importate în Uniunea Europeană.

În privința protecției mediului, în special, există o foarte mare diferență, la nivel sanitar și fitosanitar, între produsele europene și cele marocane.

Acordul propus nu prevede rezolvarea problemelor legate de indicațiile geografice, amânate pentru negocieri ulterioare, care urmează să aibă loc după intrarea în vigoare a acordului.

Problema teritoriilor din Sahara Occidentală, în privința căreia Serviciul juridic al Parlamentului European a fost invitat să prezinte un aviz juridic, impune o evaluare ponderată. Pe lângă întrebarea dacă aceste teritorii vor putea sau nu fi incluse în acord, se pune problema încălcării sistematice a drepturilor omului. Pentru a obține o protecție reală, Uniunea Europeană ar putea avea în vedere posibilitatea de a recurge la argumente economice și comerciale, condiționând semnarea acordurilor de acest tip de respectarea efectivă a drepturilor omului.

În acest caz precis, acordul accentuează problemele, deja grave, provocate, la nivelul concurenței, de diferențele existente între costul forței de muncă în Uniunea Europeană și în Maroc, a cărui politică agroalimentară este axată pe dezvoltarea și exportul unor cantități importante.

În plus, producătorii Uniunii Europene se confruntă deja cu creșteri importante ale contingentelor, care decurg din acordurile încheiate cu alte țări mediteraneene.

Producătorii europeni sunt penalizați de faptul că producțiile marocane, de exemplu, roșiile, intră pe piața comunitară în perioade care nu corespund cu perioadele de comercializare normală a produselor europene, provocând efecte grave la nivelul funcționării piețelor și, mai ales, al volatilității prețurilor.

În plus, Parlamentul European ar trebui, astfel cum se prevede în Tratatul de la Lisabona, să fie în măsură să aducă o contribuție majoră la efortul Comisiei, sub forma sinergiei, a colaborării, a împărtășirii problemelor și a schimbului de bune practici pe toată durata procedurii legislative.

Într-o astfel de situație, acordul ar putea fi reechilibrat prin introducerea unei reforme a prețurilor de intrare, reducerea diferențelor la nivel sanitar și fitosanitar și includerea clauzelor sociale și antidumping necesare.

Comisia pentru agricultură și dezvoltare rurală recomandă Comisiei pentru comerț internațional, competentă în fond, să propună Parlamentului să refuze aprobarea.

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	12.7.2011
Rezultatul votului final	+ : 24 - : 14 0 : 2
Membri titulari prezenți la votul final	Richard Ashworth, Liam Aylward, José Bové, Luis Manuel Capoulas Santos, Vasilica Viorica Dăncilă, Paolo De Castro, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Lorenzo Fontana, Iratxe García Pérez, Béla Glattfelder, Sergio Gutiérrez Prieto, Martin Häusling, Esther Herranz García, Peter Jahr, Elisabeth Jeggle, Jarosław Kalinowski, Elisabeth Köstinger, Agnès Le Brun, George Lyon, Gabriel Mato Adrover, Mairead McGuinness, Mariya Nedelcheva, James Nicholson, Georgios Papastamkos, Marit Paulsen, Britta Reimers, Ulrike Rodust, Alfreds Rubiks, Giancarlo Scottà, Czesław Adam Siekierski, Sergio Paolo Francesco Silvestris, Alyn Smith, Marc Tarabella
Membri supleanți prezenți la votul final	Luís Paulo Alves, Salvatore Caronna, Spyros Danellis, Giovanni La Via, Maria do Céu Patrão Neves
Membri supleanți (articolul 187 alineatul (2)) prezenți la votul final	Oreste Rossi

28.9.2011

AVIZ AL COMISIEI PENTRU PESCUIT

destinat Comisiei pentru comerț internațional

referitor la proiectul de decizie a Consiliului privind încheierea Acordului sub forma unui schimb de scrisori între Uniunea Europeană și Regatul Maroc privind măsurile reciproce de liberalizare referitoare la produse agricole, la produse agricole transformate, la pește și produse pescărești, privind înlocuirea protocoalelor nr. 1, 2 și 3 și a anexelor la acestea, precum și privind modificările la Acordul euro-mediteranean de instituire a unei asocieri între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Regatul Maroc, pe de altă parte

(15975/2010 – C7-0432/2010 – 2010/0248(NLE))

Raportoare pentru aviz: Carmen Fraga Estévez

PA_Leg_Consent

Comisia pentru pescuit invită Comisia pentru comerț internațional, competentă în fond, să propună Parlamentului să aprobe încheierea acordului.

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	26.9.2011
Rezultatul votului final	+ : 12 - : 8 0 : 2
Membri titulari prezenți la votul final	Josefa Andrés Barea, Alain Cadec, João Ferreira, Carmen Fraga Estévez, Pat the Cope Gallagher, Marek Józef Gróbarczyk, Carl Haglund, Iliana Malinova Iotova, Werner Kuhn, Isabella Lövin, Gabriel Mato Adrover, Guido Milana, Maria do Céu Patrão Neves, Crescenzo Rivellini, Ulrike Rodust, Struan Stevenson
Membri supleanți prezenți la votul final	Luis Manuel Capoulas Santos, Diane Dodds, Matthias Groote, Raül Romeva i Rueda, Nikolaos Salavrakos
Membri supleanți [articolul 187 alineatul (2)] prezenți la votul final	Iratxe García Pérez

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	26.1.2012
Rezultatul votului final	+ : 21 - : 7 0 : 1
Membri titulari prezenți la votul final	William (The Earl of) Dartmouth, Laima Liucija Andrikienė, María Auxiliadora Correa Zamora, Marielle De Sarnez, Christofer Fjellner, Yannick Jadot, Metin Kazak, Bernd Lange, Emilio Menéndez del Valle, Vital Moreira, Paul Murphy, Cristiana Muscardini, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Niccolò Rinaldi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Gianluca Susta, Keith Taylor, Jan Zahradil, Paweł Zalewski
Membri supleanți prezenți la votul final	Amelia Andersdotter, José Bové, George Sabin Cutaș, Mário David, Syed Kamall, Silvana Koch-Mehrin, Inese Vaidere
Membri supleanți [articolul 187 alineatul (2)] prezenți la votul final	Véronique De Keyser, Jutta Haug, Younous Omarjee, Pier Antonio Panzeri, Jean Roatta